ناشری :
میرزا ابراهیم ولی‌الله اوغلی تیریغولف.

№ 529

فقیرلک برله اوتکان ترکلک

اثر :
عبدالمجید غفوری.

Т. С. С. Р.
Центральная
Музей
№ 340068

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 5 Апрѣля 1904 г.

КАЗАНЬ.
ГОРОДСКОЙ ПАССАЖЪ.
Лито-Типографія И. Н. Харитонова
1904

Библиотека
Валиди

فقیرلك برله اوتكان تركلك

اثر: عبدالمجید عفوری.

قش فصلی. کوبدان بوران.

آولنك بر باشنڭراق بر یورطنڭ باشی سالام برله یابلغان بر ئوی. ایشك آلدنڭ چبقدان ئوروب یاساغان چولانی بار. بوران جیل کرمه‌سن اوچون تیرس برله سلانغان. چولان اچنڭ بر پوچماقڭ بر ضور قابق آلاب برله کؤل‌تورا، اوستن آزراق قار باسقان. ایکنچی پوچماقڭ ایکی اوچ پار سبرکی برله بر چاباتا ئلولی تورا. هم جیرده اوتمه‌س بالطا برله کیسلمش یومری چی قاین اوتون لاری آرقلی تورقلی یاتالار.

ئوینك ایکی تره‌زه‌سی بار، اورام یاغنڭ غبسی دورت ئولگلی، ایکنچیسی میچ یانڭ اویو بقنه یاساغان‌ده، پیالاسی واتلغاچ قارندق قویغان. ایشکنك اوڭ یاغنڭ میچ، آزراق آلغا تابا قییشراق بولغاچ، یمرلوب کیتمه‌سن اوچون ئیکی قاین تراو برله تراگان، توتون چقغان اورنلارن قزل

بالچق برله سلاغان. توردە سەكی. سەكیگە ئیسكی
چوپرەكدان توقوغان پالاس جایگان. استینا بویونڭ قزل
فرانسوز برله یاماغان آلاچا تشلی ایكی منڭر یاتا، منڭرلر
آراسنڭ جیك توبلەری یرتلغان بر ایسكی تون بار. سەكیدە
میچ تورسینڭ آرتڭغی كوگانلری واتلغان بر ایسكی صاندق.
آچقانڭ قول برله توتوب تورماساڭ قابقاچی آرتقە توشادە
كیتە. صاندق اوستنڭ ناش تاریلكە اچنڭ ایكی اوچ پار
چنایاق، ایكاوسی یاماولی. شول تورینڭ استینادە آرقلی
آغاچ قاداقلاب، چیتلری كیتلوب بتكان اوچ دورت قاشق
تزوب قویغان. قازان تورسینڭ مرجادە بالچق برله قوش
اویاسی كبك توگارەكلەب یاساغان بر اورن بار، اچنڭ
آزراق شرپی برله ایكی تیین آقچە یاتا.

یورط آلدنڭ قورە «قویما» فلان یوق: مگر اویدین
یراق توگل قامش برله قسوب یاصاغان كچە آبزاری بار؛
صاقالن سلكتە سلكتە = كوشاب یاطە.

قویاش بایغان. اوینڭ اچی قارانغی. مگر اوچاقنڭ غنه
آزراق اوت آقرینغنه یالت یولت ایتوبكنه یانوب تورە.
قزانغە بوطقە پشررگە دیب صالغان صو قاینارغە یاقن

بولوب بووی اويكه نارالغان؛ شول سببلی اويگه آزراق
يه‌م (قُتْ) كرگان . . .

اوچاق آلدنده بر خاتون يارمه يووه؛ باشنده‌غی
ياولق‌غينڭ‌تو به‌سی‌توزوب تيشلگان: آل‌جابقچ بووغان:
چابوون قسترغان: جيگلرن صزغانغان: بر قولی برله
طاباقنی‌توتب‌ايكلچی‌قولی‌برله‌يارمه آغوب بتماسون‌اوچون
طاباق‌نڭ چيتن توتقان: اول قولينه يارمه‌جبيلوب‌توره.
سه‌كی‌اوستنده‌بر بالا سوزوب‌سوزوب: «ايناى ئه‌په‌ى؟
ايناى‌ئه‌په‌ى؟» ديه قچقروب‌قچقروب‌يغلاب‌كوماچ صوراى.

آناسی: چودی‌من‌بالام! چودی‌من! مونا حاضر آتانڭ
قايتور اول قايتوغه بوطقه پشر صبر ايت من سينگا الله
قايدين ئه‌په‌ى‌تابوب بيرمام‌ايندی» ديگان وقت‌ايشكدين
ايسكی شارف‌اوراغان ، قسقه‌راق بيشمت‌كيگان، آل‌جابقچ
بيله‌گان؛ تيشك‌بورك يا گاچاباطه‌كيگان ، معلومه‌نڭ‌ايری
نعمت‌الله‌آغای‌سوله‌نه . سوله‌نه‌كيلوب‌كره: ای‌بودنيا اوزم
كون‌تون‌خدمتده- مونا بر قوری ارام‌طاماق‌خاتون‌قابقه‌دين
كرگان يوانی‌ده‌كوراب قويه‌غان . مونه‌نی ايتورسنڭ ايندی

مونگا ! اله موندن صونگ اوی ده اوزم قالایم میکان ایندی »
دیگان وقت خاتونی سروی . یارمه نی قازان غه صاله صاله
ایرینه قارشی، قچقروب اچی طاوش برله : « اله اوینه
قالغاچ ده تیك توردی دیب بله ! بو قهر صوققری ایرلرگه
عمرده یاراب بولماس ! »

نعمت الله : تیك تورمای اوطون کیسدنگ می چورط شیطان !؟

سروی آشا تیك تورغان ! بو قزان غه صالوب تورغان
یارمانی کوکدن توشدی دیب بلدنگ منی ؟

نعمت الله - کمگه اشله دونگ ؟ مین قایدین بله یم !

سروی - احمدی خاتونی فاطمه آبصطایفه آش صو حاضرلدم
شنبه کون قوناق چاقره لار ایکان .

نعمت الله نیندای قوناق اول تاغی ؟ اوتکن کون گنه
اوی تولی خاتونلر چاقرغانلرون کورگان
ایدم . بای لار قوناق بولوشودن بوشاماس لار
آغای ، خدای بیرگاچ .

سروی زاهدالله آبظی نانگ . . . آولغه اوزاتقان قزی
گل چهره کیلگان ایکان . شونی کرتوب چغار رمز
دیب اوتره ایدی .

نعمت‌الله سکی گه کیلوب اوتراده کسه‌سین آقتاره باشلای
قولی برله آله بر قاب‌قارا یانچیق؛ یانچیق‌نی آلدنه
صالاده ـ کاغزنی بر طرفندن یرتوب آلوب قولی برله بترو ب
آغزی برله تکروب یابشتراده: معلوم یانچیق‌دن او چینه
تماکی صالوب: کاغزگه توتروب آغزون بر کتب هیچ
یانینه باروب چوگه‌لب اوترغان کشی کبی اوتراده بر اوتلی
آغاچ‌نك اوتسز باشندن توطب کوچانب کوچانب تارتوب
تماکی‌سین قابزوب بر گنه تارتاده ایکی بارمق آراسینه
قستروب هیچ قایغوسز کشی کبی سوزگه کرشه! سین!
سین! صماور قویمای‌سکمنی؟ بوکون بر یاغشی‌لاب
چای اچکانم یوق.
سربی! چای بولمه‌غاچ صماور قویوده نی فایك بار!
ایکمك‌ده یوق: اون بتدی...
نعمت الله الی بر پوط اون آلغانغه بر آطنه‌ده بولمای! شول
بتدی‌ده‌مه: نیگه بیك برکت‌سز بولدی؟
سروی بتمای ئلله! کشی‌دن اوتنج آلغان اکمك‌لرده
بار ایدی؛ شولارنی بیردوم. دین محمد‌خانونی
حسنبی گه بر اکمك بیره‌سی بار ایدی. !

نعمت‌الله - آی مای برده یتشوب بولمای. مین اشـکه
کیتکان‌ده اینوب قالماغان‌سك ایکان: صدری
بای‌ده آرش اونی‌نك یخشی‌سی بار ایدی.

سروی - لافکه‌ده ژاچیلی‌ده یوق‌منی؟ آنـده‌ده آرش
اونی باردر.

نعمت‌الله - بولو برله آقچه قایده، یانمده آلطمش تین آقچه
بار حاضر چای شیکر کیره‌ك بو آراده ایت‌ده آشاغانمز
یوق. ایکی اوچ قداق ایت آلوب شوربه اچه‌رمز میکان
دیب اویلاغان ایدم؛ صدری بای کوته‌سی‌گه بیرور
ابرته‌گه بارغان‌ده آلوب قایتورمن. پوطینه بر ایکی
تین اوچسزده بولور..

بو سوزلرنی سوزلشکانده بر برسی برله آچولانشقان
کشی کبی قاتی‌قاتی قچقروب قچقروب سوزله‌شرلر ایدی.

آ. نی چاره فقیرلك = به‌له‌سی اوتـکان شول.

شول‌وقت‌قزان بغر بغر قایناپ: سروی - بر قولی برله
بوطقه‌نی بولغاب ایکنچی قولی برله سکی آستینه تغوب
قویغان ماینی آلوب عجب‌که قالوب بر آز تورغاچ: ای
خدایم! ربم قهر صوفقری پسی «مسق» مای‌نی آشاب

بتره بازغان ! : کونلز گنه احمدی آبطی‌لرده باوورساق پشرگانن قولتق آستمه‌غنه قستروب آلوب قایتقان ایدم.

„ نعمت الله = هیهی بولمه‌غان نرسه : ! کشی شول یرگه مای قویه‌منی: تشقه چولان‌غه‌قستروب قویه‌لر آنی. اۋل پسی موینینی بوروب تاشلای تورغان‌غنه پسی اول : زیاندن باشقه برفایده‌سی یوق.

سروی مین فایدان بلیم آنی!

نعمت‌الله- نیك بلماسکه هرکون قویغان بر نرسه‌نی آشاب تورغاچ .!

سروی- رزق‌قه یازماغان‌در ایندی.

نعمت الله- یازماس‌شول: نرسه، قاره‌نی‌اورنینه قویه بلمه گاچ.

سروی- یه‌ایندی کوب لاقلداب‌اوترمه ایندی: دیه پسی آشاغان‌اورنن‌پچاق برله قروب تاشلی‌ده قزان‌غه صالوب بولغای باشلای.

نعمت‌الله تماکی‌سین طارتب بتروب باشی طرفنه تکروب طاشلدی‌ده سکی گه اوتروب کیف‌لنوب سوز باشلای- های های بو صدری ای‌ های بوصدری بای‌ده بایوب یتدی: بو کون آنبارده اون بوشه‌تدق آنبارتولی

آرش اونی برله صولی اول ایت دیگان نرسه توب تولی الله تعالی بیرگان‌ده قویغان .

سروی بوطقه‌نی توشره باشلای . نعمت الله آیاقفن چیشنه باشلاب های چاباطه‌ده توزغان ایکان هیچ بر یتشور حال یوق؛ دیوب کیوم‌لرون صالوب شم «لانپه» یاندرا باشلای. فیلته‌سی چقمای تورغان‌ده نعمت الله آچولانوب، ای الله صوققری نرسه کوتاروب توروب صوغارمن قایله اینه؛ چانچب آلمای بولماس «سروی» بوطقه‌نی سکی‌گه قویب توشندن اینه آلوب بیره؛ نعمت الله تارنب‌ده چقاره اینه شرت ایتوب صنوب کیته .

سروی ; اللہ اینه‌نی صندردی ایندی؛ بو کون گنه احمدی آبطی‌لردن آلوب قایتقان ایدم؛ زیان اوستنه زیان بوله‌ده توره .

مورجاسز لامپانی یاغه‌لرطر به‌سی بولما وسببلی لامپانك یاقتی‌سی اوزتیکراسندن باشقه یرگه کیتمای .

سروی قاراغنه آلاچه تشلی آش یاولق‌نی کیتروب جایه‌ده بوطقه‌نی کیتروب آشارغه اوترەلر؛ معلوم بالاغه‌ده توصتوغان برله بوطقه‌نی صالوب بیرسه‌لرده آزدیه اوپکالب

آیاغی برله تیبوب جیبره؛ اول آراده معلوم لامپانی باروب آوده‌ره؛ شم قهر صوقفری نك جیزی قوبترلغان ایکان ؛ آووب کینوب مایی آش یاولق‌غه توگلو برله اوت نورتلب یانه باشلای؛ نعمت‌الله آغای قورقب کیتوب نی اشله‌رگه بلمای آشغب آش یاولقنی طاباق آستندن تارتب آله‌ده سوندره باشلای؛ اول آراده طاباقده سکی‌دن توشب کینوب ایدن‌گه ایلنوب کیتـه : طاباق قابلانوب توشو سببلی بوطقه‌ده آشارغه یاراماسلق بولوب ایدن‌گه یابوشه .

نعمت الله . . . اوتنی سوندروب بترو برله اوت یاندرغانچی صبر ایتمای آچولانوب بالاسین صوغوب جیباره؛ بالانك کوزندن اوتلر کورونوب قچقروب یغلی باشلادی.

اول آراده سروی لامپانی قایته‌دن قابندرایم دیسه فیلته سی برله‌جیزنی تابا آلمای ؛ جیز طاباق برله ایدن‌گه توشب ایدن‌ده توفتامای توغری بازغه توشکان ایدی؛ اوت یاغوب قارارغه شرپی یوق؛ سروی اوچاق یانینه باروب اوتلی کومر اوستنه بر آغاچ صالوب اف اوف دیه‌اوره اوره چاق اوتنی یاندروب جیزنی ازلای باشلادی .

سروی ایدەن اوستن وغیری اورونلرنی قاراب تابه آلماغاچ جیزنك بازغه هجرت قیلغانن بلوب بازنی آچوب توشب کیته؛ اول آراده بو قرشی نك بر بالاسی یومشقه کیل‌ایکان؛ نعمت الله آغای بازغه توشب کتماسون اوچون قاتی قاتی قچقرا باشلای؛ کرمه!؟ دیمن کرمه!؟ دیوب قات‌قات قچقرسەده بالا اوزینه قچقرغاننی بلمای بخت‌سزلگینه قارشی توغری ایشك آچوب کرو برله بازغه یوزتوبان‌توشوبده کیته؛ اوی کچکنه بولو سببلی یالغزسروی بازنی توتروب توره؛ بالاده سروی‌نك اوستنه باروب توشه؛ نرسەسی آوورتماسەده سروی یغلوب اوطی‌سونه، نعمت‌اللەغه سین سین دیب قچقره باشلای

نعمت‌الله آچولانوب، بالانی سوگوب، نی بولدی قهر صوقدیمی یریوتدی‌می؛ الله صوقغری نرسه دیوب تورلی تورلی‌قباحت‌سوزلر برله سوگوب آغاچنی‌باندروب بیره.

بو دنیانك بلا وقضاسی بته میکن؟ همان قضا، همان قایغو، حسرت نی‌اشلرگه؛ سروی اوت برله آیاق آستن قارەسەنی کوزی برله‌کورسون جیزنی آیاغی‌ایزوب واتوب بترگان؛ آلوب‌قاراب‌ایشکه‌یارامسون بلوب نعمت‌الله

آغایفه بیره: نعمت‌الله بیك آچولانب كوزنك چقغان منی شول جیزنی كورمای واتوب بترگان‌سك دیب قچقروب سوگا باشلای. اوّل سروی ده تیك توره‌سی كیلمای قارشی جواب قایتره‌مین قایدن بله‌یم قایدن كوره‌یم! قارنغو بازده مینی جن دیوب بلدنك منی ؟

نعمت‌الله . . . طاغی قارشی جواب لاشه‌سنك دیوب بازدان چقوب كیلگان‌ده صالوبن جیباره: سروی قایته بازغه توشب كیته. نعمت‌الله‌ده بر بیرگانن بیررگه كیراك دیگان كبی. آباغی برله سوزلوب تیبه‌م دیگانن اوزی‌ده بازغه یقلوب توشوب كیته: نعمت‌الله بازغه توشوینه‌غایت آچولنب بازنك اچندن سروی‌نك یاقه‌سینه باروب یابشوب اوستینه منوب سروی‌نی توقمای باشلای. بازغه‌توشكان بالاده قورقب: مین سبب بولدم دیب قورقوب یفلارغه‌ده بلمای اوتقه باسقان پسی «مسق» كبی یگروب چقوب كیته؛ اورام‌غه چقو برله موندای قورقنچلی سوغشدان سلامت قالووینه شاد بولوب قچقروب یفلای باشلادی: اول آراده بو بالاغه.. یعقوب آغای برله‌غنی آغای اوچرای لرده بالانك یفلاوینك سببن سوریلار؛ بالاده اشنی بر بر سویلاب، نعمت‌الله

آبزی خاتوننی اونوره ایندی دیو وی برله یعقوب برله غنی
جهت‌راك یوگروب نعمت‌الله آغای نك اوینه کره‌لر ؛
آشغوب کرولری سببلی بازنك آچق ایکانن بلمای ایکاوسی
بریولی بازغه توشبك کیته‌لر ؛ یعقوب آغای برله غنی قایله
توشکان‌لرون بلمای بو نیندای چوقر دیه فکر قیلوب
تورغان‌ده نعمت‌الله برله سروی شاب شوب اوتره اوتره دیه
تورلی تورلی طاوش‌لرون ایشتب قای‌طرفله ایکان‌لرون
بلمای ارلی بیرلی یوری باشلارغه ایتسه‌لرده دورت اولوغ
کشی بازغه صییشه آلمای ایله‌ن گه نفراق برلولری سببلی
میچ سلکنوب برطرفدن ایکی اوچ کیرپچ یمرلب برسی یعقوب
آغانك باشنه توشب مانکلایون یاروب قان آغزه باشلی .
یعقوب آغای کیرپچ توشکانن بلمای نعمت‌الله صوقدی دیه
فرض قیلوب قچقروب مینی نیك صوغاسك ! ؟ مینی خاتونك
دیب بلدنکمی دیب نعمت‌الله نك یقاسینه یابشه ؛ کوزگه
تورتساك کورنماسدای قارانغوده غنی آغای قاوشاب فورفب
نی ایشلرگه بلمای آشغب بر طاقطه‌غه باشی برلوب باشی
جراحت‌لنمسه‌ده کوزتوبی یافراق مقداری یری قارایانوب
چفه غنی آغای‌ده کم‌صوقدی‌ایکان‌دیه اویلاب الله الله دیه

قات قات قاتی‌قاتی قچقرسه‌ده بازده طاوشنی کم ایشت‌سون!
نعمت الله یعقوب آغای بـرله صوغشو سببلی سروی اچقنوب کیتوب بازدن چقوب اویده تورمای توغری کورشی‌لربنه بارورغه اویلاب چقه باشلادی. اول‌اراده معلوم بازغه توشکان بالاقاینب اشنی‌اتاسی‌شاکر قارت‌قه سویلوی سببلی شاکر قارت توغری‌اویگه‌کیلوب کرگانده ایشکدن آتقان اوق کبی چقوب کیلگان سروی‌گه برلوب‌آرتقه یغلوب کیتوب اوّل ذکر ایدلمش چی قاین آرفاسن یاره. سروی توقتاوسز آتلمش اوق کبی قوت‌برله‌یغلاب کورشی‌لربنه باروب اشنی سوزلاب حکیم‌آغای‌نی آلوب کیله.
اوّل آراده یعقوب آغای اوّلده نعمت‌الله‌نی آلوب باروب‌بر مویش‌که یغب اوستینه اوتره. غیری کورشی‌لری کیلوب اوت یاندروب همه‌سین آیروب بازدن‌چقه‌لر؛ نعمت‌الله آغای‌نك‌ همان آچوی باصلمای یعقوب آغایقه قاراب سین مینم اویمنی باصارغه کیلوب باصه آلماغاچ صوغش چقارغان سن ایکان‌دیه. رازبوی؛ رازبوی؛ دیوب قچقروب یعقوب آغایقه باروب یابشوب صوغه باشلای.

یعقوب بو بەلەگە نی‌سببلی کیلوب کردم بو نیندای آیاق آستندن چقغان بەلە دییوب اوکنوب قایغروب؛ بەیلمە؛ بەیلمە! دیە قچقره.

نعمت‌الله نیك بەیلماسکە! نی‌اوچون یورط باصوب صوغش چقاراسك‌اول آرادە باشقەلر بر برسندن آیروب آلوب کیتەلر؛ نعمت‌الله: گواەلندروب اشنی صوتقە قالدره...

کشی‌لر چغوب کیتکاچ نعمت‌الله برله سروی ایکی‌سی‌ایکی اورنغە اوتروب بر برسنە اندشمای آچولی یوزلر برله اوطرەلر. شولای بولسەدە نعمت‌الله آغای آچ، آشاغانی یوق» چدار حال یوق اختیارسز قاتی طاوش برله سوز باشلای: نی اشلاب اوترەسك تاغی صماور قویمای!؟

سروی ـ اچەسك کیلسە قوی‌ده اچ قولك بار ایچ!

نعمت‌الله مونەمین (قوی‌ده اچنی) یاکادن نقلاب بیررمن!.

سروی بیردك ایندی‌جیتار، سکا گل‌ەن گل‌ەن بیردرمەس‌ـ لر. آچ خیرچی، سین‌دە مین‌دن باشقەکشی خاتونك بولوب‌تورماس!

نعمت‌الله بار چغوب کیت: سین یخشی بولساك مین‌دە

بولای بولماس‌ایدم دیه‌ده، مندار آستنه قویغان
آق تونی کییوب چقوب کیته. لافکه‌گه کره‌ده
« آرومی ژاچیلی » دیوب ایتوی برله،
ژاسیلی - چدای آلمای کوله باشلای.
نعمت‌الله نی سببلی کلوون بلمای بونی‌دن کوله ایکان طونم
یرتق‌دن کوله دیسام: اوّلدن هرکون کییوب کیله‌تورغان
طونم، اول وقت کولمه‌گاچ بو کون کولماس ایدی، ئلله
صوغش قانمنی ایشتدی میکان دیوب آبتراب اوشبولای
جواب بیره «اشطو اسمیوطسه»؟
ژاچیلی (تاتارچه) یوق اوزم اوّلدن کلوب توره
ایدم دیه‌ده دخی کوله باشلای؛ کلوونك سببی نعمت‌الله بازده
یورگانده بیتنه انواع اورما کوچ شهری یابشمش ایدی:
آنی اوزی بلمای بارغان ایدی. بر چیریك چای بارطی
قداق شکر برقداق کرندیل آلوب قایتدی.

٢

شولوق یورط مارت‌نك اون بشنچی کونی نعمت‌الله اویده
یوق روس آولینه یکشنبه بیرامینه کیتکان. سروی میچ
توتروب ایکمك صالغان، اویگه اکمك ایسی چقوب کیتکان

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

بیچ تگراسنك یورو سببلی سروی نگده یوزی قزاروب
كینكان؛ صماور قویغان اوزی صماور بورون=توبن
قامر برله یا بشتروب اوتره؛ صماورنڭ اچندن سیراك سیراك
صوتاموب شاژشوژشاژ دیه دهشت‌لی طاوش‌لر
چغاره همك صماورنڭ آل طرفندغی چلتری چروب صنوسببلی
ایكی قولاقه تیمر چبق برله تارتوب باغلغان.
صماور قایناغاچ ایسكی قالای صاوتدن چای آلوب تق ایتوب
چاینوككه صالوب جیبره‌ده صو آغزه باشلی؛ صماورنڭ بورنی
تار بولوسببلی صو بیك اوزاق آغه؛ چاینوك نڭ بورنی واتلغانغه
قالای برله بورونی اوراب قویوب، تیمر چبق برله
قورشوغان؛ قابقاچ نڭ توته تورغان تونقه‌سی سنغاچ آغاچ
قویغان الحاصل بیك كوب تورلی زینت‌لر برله زینتلنگان
ایدی؛ صوآغزوب اوتقه اوترته‌ده آشیاولق جایب چن‌ایاق‌-
لرنی اوترتوب اویلاب یاتغان صماور اوترته‌تورغان
طاقطه‌نی سكی نڭ برچیتنه قویب صماور كیتروب اوترته.
اول آراده اوت اوستنك اوترغان چاینوك‌ده بغر بغر قایناب
قابقاچن چالترداته باشلای‌ایكمك‌ده پشوب سروی حضور
برله چای اچرگه اوتره . . . . .

اول آراده بی‌بی ابی آخ اوخ اینوب کیلوب کره .
سروی‌قاوشاب کیتوب نی بولدی‌ابی؟ نی بولدی؟ دیه‌قات‌قات
صوری باشلی. بی بی. . نی بولسون بالام. . . . آولنگ بر
طرفنده برکشی آراقی اچوب یانوب اولگاندی: ایتولرینه
قاراغانده بزنگ نعمت‌الله‌غه اوخشای الله تعالی خیرلی قیلوب
باقی ایماننی بیرسون ایندی؛ هرقایوسمز بارا تورغان اورون
قاچوب قوتلوب بولمای .
سروی . . . یغلاب، ای اللهم نی‌لر ایشلایم ایکان: بیگراك
بختسز باش ایکان من؛ بیگراك نچار اورونلرده وفات بولوی
یوراك لرنگنی یاندرا: اویده توشاك اوستنده یاطوب اولسه
ناغی برحال بولور ایدی؛ آندای اورونلرده وفات بولوی
آدم آراسنده‌ده بیك اویات .
بی بی — . صبرایت ایندی بالام؛ الله اول بولماس ایکنچی
کشی بولور. اول بوله قالسه‌ده یغلاو برله فایده یوق ایندی.
سروی — . شولدر ابی شولدر میننم بختسزلگمه قارشی
توغری کیلگان‌در، الله نی‌لر کورر کوننمز باردر الی اوزمز
بلمه گاچ‌ده .
اول آراده سیف الدین قارت بالاسی حبیب الله یگروب

كیلوب كره‌ده بولارنڭ یغلاب اوترغانن كوروب توقتاب توره.

سروی . . . نیگه كیلدنڭ حبیب الله نی یومشنك بار ؟

حبیب الله. . . . اوزنگز ایشتكانسزدر؛ یغلاب اوتره‌سز بیت

سروی . . . الی بر تاتار اولگان نی‌می ؟

حبیب الله. . . . اول تاتار دیگانلری نعمت الله آغای ایكان . . . . آول‌نڭ بیری طرفنده اولگان‌دی؛ یولنڭ بر یاق چیتننه یاته‌دی ؛ یانیننه بر پوط اون برله برنگی‌سی باردی: شونگا حاضر اسطارسطه كشی آلوب بارا دوفتر كیلگانچی زاكون قاراولغه قوشه ایكان .

سروی . . . كوزون جیكڭ اوچی برله سورته سورته؛ نی حال ایتایم خدای قوشقان اشدر ایندی : بیك بخت‌سز ایكانمن ؛ بر راحت‌لنوب عمر سورا آلمادم ؛ فقیر گنه بولسانگه تگز گنه عمرسورسكڭ شول بیك بخشی ایكان؛ بودنیاده‌راحت‌كوره آلمادی الله تعالی آخرتن بیرسون ایندی.

بی‌بی قارچق . انشاء الله آخرتده بیرور: ملالر اینه‌لر ایكان فقیر كشی اجماحقه «فرق یل آلدن كره دیوب؛» «بای بولوب وفات بولفانلردن . »

سروی . . . هیچ بولماسه آخرتده بیرسون ایندی.

بی‌بی.... اولگان کشی اولگان؛ اولگان آرتندن اولوب بولمای؛ الی سزنك بیك قایغرور جیرنگز یوق الی یاش کنه سروی، سزنك اوزنگزدای بر یاش تابلور یوق اوچون یغلامای تور الی.

سروی .... آنسی شولایه‌شول؛ اولوبرله کیاوگه باروی‌ده کشی‌دن اویات‌راق بولور...

بی‌بی.. نی گه اویات بولسون؛ قارار کشی بولماغاچ برده اویات بولماس.

سروی کیاو تابلور تابلوون‌ده؛ بیگراك ده‌آووری بو ایرمنی جهت‌لاب کوموی؛ کفن گه صدقه‌غه آقچه قایدن آلورمن ایکان: کفن‌نی صدری بای بیرسه‌ده بیرور؛ بوتن‌لرون قایدن آلورمن ایکان....

بی‌بی.. انشاءالله‌بارسی‌ده‌تابلور. دیگانده برپوط اون برله برنکی‌نی اسطارسطه آرقلی کیتروب بیره‌لر.

«اوچ‌دورت‌کوندن صوڭ اسطاناوی برله دوقتر کیلوب قارای‌ده آراقی اچوب وفات دیه کومرگه امر ایته‌لر.

کشی آراسنده‌تورلی‌سوزلرکوب بوله؛ نعمت‌الله آراقی اچوب اولگان مسلمان‌زیارتینه کومرگه یارامای دیوچی‌لرده بار.

فقیرلك نیلر کورساتمی!

۳

شولوق یورط، نعمت الله اولگاندان برایکی آی صوك، چولانی یخشی لاب تازه‌رتقان سروی یوزینه آق بوریاغوب آغارتقان؛ ۴۵ یاشنك گی سروی بارماقلارینه یوزکلر بله کلرینه بله‌زکلر کیوب تور باشینه منوب اوتورغان تره‌زه‌گه قاراب شول یرلارنی یرلاب اوتوره.

بزنك اورام آرقلی = آغه صووك صالقونی = شول جانی‌یم ایسکه توشسه = جانه یوراك یالقونی. الخ سیراك سیراك تره‌زگه قاراب آچق یوز برله کولوب کولوب قویه.

سروی‌نك یورطی‌توغرسنك اورام‌نك ایکنچی‌یاغنك احمدعلی آرلی بیرلی یوری قزل بشمت کیگان، قاره‌بیلبا و برله بیلن بوغان بیوك اوکچه‌لی ایتك کییوب چالبارون صالندرغان. احمدعلی آتا آناسی یوق کم‌توری کیلسه شونك خدمت ایدوب اشلاب طاماق تویدرب یوری تورغان برکشی ایدی.

شول وقت اورام بویلاب بی‌بی قارچق آفرین غنه کیلوب ایسانمی احمدعلی بالام دیه توقطادی.

احمدعلی — . الله‌غه شکر الی ابی اوزنکز ایسانسزمی؛ یه ابی ایش‌لر بوله‌می؟

بی‌بی ابی. آفرین‌غنه یورگان بوله من؛ شونك؛ کشی قایغوسن قایغرتوب.
احمدعلی.. بارمزده‌اوزمزنك قایغونی قایغرتقاچ بزخاتوننی قایدان آله‌مز: بزگه‌کم باش‌قدا بولور؟
بی‌بی ابی... شولای شول احمدعلی؛ بزگه کشی اوچون یورگاچ‌ده یارار.
احمدعلی ـ. یه، ابی‌کیچه باردنکمی شونی ایت؛ بزگه‌بوتن سوزنك‌کیراگی‌یوق: ایش‌بولورلق‌می.؟
بی‌بی ابی ـ.. آی بالام بزیورگان‌ایش‌بولمای قالامی‌صونك. کیچه باردم. آنـدای موندای کتاب‌لر اکیت‌لر سویلاب اوتردم؛ طاهربرله زهره‌نك‌عشق بولغانلرون؛ شول‌یولك بوروب قاوشه‌آلمای‌وفات بولغان‌لرون همه‌سین سویـلادم. اوزی‌ده راحت‌لنوب کیتدی. چای قویدی. کیاوگه‌بارو جای‌لرون سوزلاب‌کنه‌اوتره‌ایدم قهرصوقسون گل‌جمال کیلوب کردی‌ده مین چغوب کتکانچی چقمادی. ایندی‌بوکون‌ایتورمن‌هم‌کوندررمن‌ذیوب بارغانك‌مونه‌اوزگه یولقدم. خوش‌صاو بول‌الی‌مین‌کروب‌اشنی بولدروب چقیم.
احمدعلی ـ خوش ایسان بول‌ابی.

بی بی ابی- سروی نك ایشكن آچوب سوله نه، سوله نه كره: نی ایشلاب اوتراسنك سروی قزم نی ایشلاب اوتره- سك كیاوگه بارورغه ازرلنگان قزلر شیكللی ؟

سروی - كولوب مینم قای یرم قزلردن كیم، آناو میناو قزلردن آرتق بولمه سام.

بی بی ابی سكی گه اوتروب آرومی بالام ایسان صاو اوتره سكمی ؟

سروی الله غه شكر اكرتنلهب كنه عیب كه آلماساڭ قز بولوب كیاوگه بارغه اوتره من ئلی . .

بی بی ابی كم عیب كه آلسون؛ یاشكنه كویی كیاوگه بارمای كیاو یوزون كورمای بچوك توزه سك ایندی نعمت الله نی اونوتقان سك در ایندی.

سروی ئه ی ابی اونوطمیم می صوك ایندی؛ اولگانی یخشی بولدی. ئله ایكنچی یاشراك كیاوگه باررر ایدم: یاشروب راحتلنوب قالور ایدم. ئله كونگلم قزلر كونگلی كبك درتلنوب توراباش كیاو برله قوشلولرمنی اویلاب راحتلنوب قالهم.

بی بی ابی ای بالام اول سوزڭ بیك درست؛ منه مین اوزم

آندی‌نی بیك کوب‌کوردم. ۱۸ یاشمده آیغرکبی یورگانمده آتای توطدی‌ده کیاوگه بیردی: بیرگان کیاوی ۳۵ یاشنده ضورصاقال‌لی ایدی؛ بیرگانن اوزم‌ده بلمای قالدم؛ طاوارون آقچه‌سین آلوب نکاح اوقور چاقده غنه بلدم؛ نکاح اوقغانده صالم آبطی کیلدی‌ده „یغلاو" رضالق علامتی دیه نکاح اوقدیلر؛ شول کیچ ملطق آطوب کیاو کیلوب کردی: کیلوب کروی برله کونکل‌لروم صالقن بولوب کیتدی! باری بر مرتبه شالمنی کوتاروب برگنه قارادوم فایته کوره‌سم کیلمدی.

شولای ایتوب بومحبت‌سز ایرم برله اون‌بش یل توردم همان بیك یاراتمای ایدم؛ ئه‌لده وفات بولدی. شول ایرم وفات بولغاچ اوتز بش یاشمده ایکنچی ایرگه باردوم؛ بوایرم ۲۵ یاشنده کوچلی، یاش ماتور یکت ایدی.

اوّلکی ایرم وفات بولوینه قات قات شکرلر قیلدم؛ شولای راحت‌لك برلن یکرمی یل تورغاچ ۵۵ یاشنده وفات بولدی الله تعالی اورنون جنتده قیلسون اوزمده قارتایدوم ۳نچی ایرگه باره آلمادوم.

سروی: آی ئەبی بیك راحت عمر سورگان ایکان سز.
خدای نصیب ایتوب میگاده بر یاشکنه ایر
توغری کیلسه یارار ایدی.

بی‌بی: شولای ایندی قزم یاشکه یتمای ایندی یاش سویاك
آصل سویاك بوله؛ سیگاده تابلور ئلەنچه تورلی اورندن
صورارغه تورالر. مونه حاضرگنه احمدعلی برله سویلەشوب
اوتردوم سینی آلورغه بیك اخلاصلی یوری اوزمه ئلەنچه
مرتبه ایتدی «ابی صوراسه نه ابی، صوراسه نه ایندی دیوب
احمدعلی شیکللی یکت بیك بختلی قزغەغنه توغری کیلور؛
اوزی ماتور؛ اوزی تازه؛ آنگا قوشلساك یانگادن قز
بولورسك.

سروی. ابی شول ابی اوزمه احمدعلی‌نی قاچاندن
بیرلی یاراتوب یوری‌من؛ اویومنی جیشترام اوزم تور
باشینه منوب اوترەم؛ قزلر کبی گنه بولوب احمدعلی‌ده
اورام‌دەمین سینی آلەم دیگان کشی شیکللی آرلی بیرلی یوری.
(بر برمزگه عاشق بولدق‌می دیوبك اویلاب قویامن).
بی‌بی ابی - عاشق بولساك، مونه مین سزنی بر بریگزەقوشوب
ثوابلی بولایم. سین آقچه فلان کوب صورامه؛ طوی

اوزغاررلق بولسه یارار؛ احمدعلی اوزگه کیل
تورغان کشی. هتی طوی‌غه کیلودن قایتماس.

سروی. آقچه‌نیك صورایم اوزم‌نك ایرم بولاچاق کشی‌دن.
تیك عدت تولغانچی صبر ایتسون.

بی‌بی ابی صبر ایتارنیك صبر ایتماسون بر ایکی آی صبر
ایتوتوگل بریلغه صبر ایتار، خاتون آلو تیزلك
برله‌بولمی، قورچاق‌اویونی توگل بیت اول بر
ساعتده بوله‌تورغان؛ صبر ایتکان‌مرادینه‌یتکان‌کبی
عالم علماءلر ایتکان آشغو شیطان فعلی صبر الله
تعالی فعلی دیوب.

سروی. ابی ایندی آلای بولسه احمدعلی‌نك اوزون
کوروب برسویلاشوب وعده‌لاشوب قوبارغه
کیراك: آراغه شیطان کروب قویماسون.

بی‌بی ابی آلای‌بولسه‌مین‌بوکون کیچ کیلورگه قوشارمن.

سروی یارار آلای بولسه؛ من حاضرلانوب تورورمن سز
کیلگز؛ بیك صارغایتمای‌غنه.

بی‌بی ابی- یارار آلای بولسه صاو بولوب توردیه چاپانن
جابنوب چغوب‌کیته. صدری بای‌لار توغرسنده

احمد علی اوچراب؛ آی های بزنك ابی ایشنی
بولدرغان در آخری بیك قاتی آطلاب کیله .
بی بی ابی- بزیورگان ایش بولمای قالماس! موندای نیچه
ایشلرنی اورنینه قویغان ابی نك بولورمن مین .
احمد علی. نی بولدی ابی جهترك؟ یوراك لرو م چقوب بارا!.
بی بی قارچق. نکاح اوقتوب قایتدم دیسام یالغان بولور؛
توغری سی بوکون یسیع وقتنك قوناقغه چاقردی:
بارمای قالمه؛ مین ده باررمن نی بواسه ده شونك بولور.
احمد علی راست ایته سکمی ؟
بی بی ابی نیك یالغان ایتایم مین نی یالغانچی دیوب بلدکمنی؟
احمد علی-سوز راتی برلن گنه ایتام؛ بیگراك شادلق
قیلغان اوچون .
بی بی ابی احمد علی بالام ایندی سوزنك توغری سی شول
سزگه کیلورگه رضا بولدی اوزگز بر برگزنی
کوروب سویلاشوب قاراگز. اوّل سروی
اوزی ده شولای دیوب ایتدی؛ بر بولغاچ جهتراك
بولسون ایندی ایذ گو اش نك انشاءالله خدای
تیز جونن بیرر .

سروی نڭ یورطی بی‌بی ابی یسیع نمازون اوقی؛ سروی صماورنڭ باشن توبان قاراتوب شالطر شولطر قاغه .
احمدعلی ایشك آچوب سویلەنه سویلەنه بزنڭ ابی نڭ نماز اوقوی بتماس ایندی، مونڭ ثوابن قایك قویب بترر ایکان !
سروی توتاش سین بیك ایسان توراسڭمی ؟

سروی. تیزگنه شالن آلوب جابنوب؛ اللهغه شکر آفرین غنه تورغان بولەمز الی. ایرسز خاتون نڭ توروونك نی جون بولسون .

بی بی . دعاء قیلا باشلاب باشین توبان قویوب اقل اون مینوت وقت اوتکره بووقت احمدعلی تیك اوتره .
قوان یوغاری کوتاروب دعاء قیلوب بترگاچ؛ ای بالاقایم احمدعلی ثوابی بولسه اورنی تابلور تابلوون بز اوزمز یالقاوچان : تون بویی یکرمی رکعت نفل نمازی اوقی‌من یالقاولققه سبب شیطان وسوسه‌سی ایندی .

احمدعلی. ابی یاری الی سز نماز اوقی‌سز بز برده اوقومیمز نی بولور ؟

بی بی . ای احمد علی، الی سزنڭ یاش وقت آزراق اویناب کولوب قالڭز.

احمدعلی- درست اینه‌سز ابی ییاش وقت آزراق اویناب کولوب جرمای بولمای .

بی بی شول شول بالام؛ الی مینی کوره‌سز بیت ایکی کشی اویناب کولوب یورسین اوچون نچه کون‌لر زحمت چیکوب جوری من .

احمدعلی- میق‌غن بورغان بولوب کولمسراب رحمت ایندی ابی بو اشنگزنی عمر بویی اونتمامز .

بی بی - ایندی آنی‌سین مونسین قوینگز؛ مونه مین بارده ایکی آراده بولغان سوزنگزنی سوزله‌شوب بتروب قوینگز .

احمدعلی- ایندی ابی بز ایکی‌مز بر برمزگه بوله‌چاق کشی؛ بر برمزنی ضور راضحوطقه باطررغه تروشمامز .

سروی ابی شول‌طوی اوزغاررلق راضحوط بولسه یارار آندین صوك . . . .

بی بی آندین صوك دیگان سوزك نی سوز؟

سروی کوبمی آقچه کوبمی طاوار آلدنگز دیب صوراسه‌لر نی ایتورمز؟

بی بی ای قزم کیم صوراسون ؛ سین قز تو گل بیت

ایندی. حاضرده آقچه فلان کراکمای .

سروی شولای بولسه‌ده . . . .

احمدعلی یوق ایندی ابی، حال قدری آقچه بیرمای بولماس قز بولسه‌ده قزدن آرتق الی اول بزنك سر بی‌جهان؛ یدی سکز صوم آقچه ایکی کولمك دخی واق تیاك نرسه‌لر بیرمای بولماس؛ کشی آراسنده یکت‌لکنی کوروب قالسون‌لر .

سروی مین شول اینکان سوزلرگه رضا .

بی بی اوبناب؛ آی های سز ایکی‌نگز اوّلدن کیلشوب قویغان کبك ایکان‌سز‌عشق بولدق‌می دیگان ایدنگز اولده درست‌می ئلله ؟

احمدعلی- خدای قوشقاندر ایندی .

بی بی ابی یاری هر نرسه‌ده توکل کیره‌ك ایندی ؛ طوی قچان بولور ؟

احمدعلی منگا خوت بوکون بولسون ؛ بر بولغاچ تیز بولغانی یخشی .

بی بی شولایده بالام عدت دیگان نرسه بار شول .

احمدعلی- ابی‌صوك ملاغه آقچه کوبراك بیرساك اوقماس میکن.

بی بی ـ یوق بالام شریعت قوشمغان ایشنی آقچه اوچون قیلماسلر .

احمدعلی- حال یوق صبر ایتارمز ایندی. چقوب کته‌لر. بر ایکی آیدن صوڭ قریه رسمنچه طوی قیله‌لر ؛

۴

طوی‌دن بر اون کون مقداری صونکره .

سروی سین خیرچی‌اورام بوینڭ یورگان‌ایت آزغانینه بارغان‌مین‌دوراك یخشی‌راق ایرتا بلماس‌ایدیمنی.

احمدعلی یتاردی‌من قاره یوز! یتار! تیك تورغانچی‌ایت اورنینه توقماب طاشلرمن ! .

سروی کیلوب صوغب قاره الی نچوك بولور ایکان .

احمدعلی صوغو توگل آری یاغنه کیتار .

سروی ازر اویگه «یورطقه» کرگاچ سمروب کتکان ایکان‌سڭ ، بیك اوزوب سولاشمه !

احمدعلی اویگه اوت تورتب یاندررلق بار؛ شونڭ برله ماقطاناسنڭ یاوز خاتون ! .

سروی سین خیرچی‌گه آندای اویده یوق بیت الی.

احمدعلی کوب سوله‌مه یتار ایندی، یتاردی‌من یتار!

سروی - یتماسه‌نی ایشلاتورسك ئلله اوتررگه ایته‌سنگمی.

احمدعلی - سین لعنت‌نی اوتروب سبر کیتیم‌منی. باشگنی واطب بترورمن، بل‌سکمی.!

سروی ای هالی تیزگنه باش ۋاطو قـایدن چقـدی؛ واطب قارا ئلی!

احمدعلی قزوب کیتوب باروب یابشوب ساچندن باروب تـارتوب یرگه یغوب بر مرتبه صوغب جبره.

«سروی‌ده قچقره باشلای». قچقرمه دیه بـاروب یـابشه سروی کولما گی آیرلوب‌ده کته؛ کورشی‌لری کیلوب آیره‌لر. سروی ملاغه کته آیرولورغه صوری.

اول وقت احمدعلی‌ده کیلوب طـلاق دیه طلاق قیل‌ده چغوب کته‌لر.

بتدی

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди